

Kolumni

Liian vähän liian monelle – vai tarpeeksi kaikille?

Maria Smith

Ilmastokriisin myötä, luonnon monimuotoisuuden vähentyessä ja sosiaalisen eriarvoisuuden kasvaessa jokaisen alan, taidemuodon ja pyrkimyksen tulisi kyseenalaistaa olemassaolonsa. Rakennukset ja rakentaminen ovat yksi pahimmista syyllisistä: yhdessä ne tuottavat 39 % maailman energiantuotannon ja -käytön hiilidioksidipäästöistä – yksin betoni tuottaa 8 % näistä päästöistä. Arkkitehtuurin parissa työskentelevät eivät voi seurata hiljaa vierestä.

Kestävän kasvun ideologia pyrkii pois luonnonvarojen kuluttamiseen kannustavasta yhteiskuntamallista, joka palkitsee eläinten ja toisten ihmisten hyväksikäytön. Tavoitteena on yhteiskunta, joka kannustaa planeetastamme huolehtimiseen ja palkitsee siitä. Tämä tarjoaa meille ennennäkemättömän tilaisuuden luopua korkean bruttokansantuotteen varauksettomasta tavoittelusta.

1930-luvulta alkaen bruttokansantuote (BKT) on ollut valtioiden talouden mittari ja sillä mitataan myös hyvinvointia. BKT kuitenkin sivuuttaa sosiaalisen pääoman sekä ylettömän taloudellisen kasvun vaikutukset – sen kasvaessa myös energiankulutus, luonnonvarojen käyttö ja hiilidioksidipäästöt kasvavat. Ympäristökatastrofin ainekset ovat kasassa. Kasvun sanotaan olevan hyväksi, vaikka BKT:n noustessa tietyn, verrattain alhaisen tason yli se ei juuri vaikuta elinajanodotteen, yhteiskunnan edistyneisyyteen, tyytyväisyyteen, onnellisuuteen tai tasa-arvoon.

Tämänvuotinen Oslon arkkitehtuuritriennaali tutkii kestävän kasvun arkkitehtuuria: millaista on jaetun yltäkyläisyyden talous, jossa ihmisen ja ympäristön hyvinvointi on tärkeintä? Yli sata osanottajaa eri puolilta maailmaa lähestyvät aihetta eri tavoin immerssiivisistä teatteriesityksistä

tieteisfiktioon. Monet projektit nostavat esiin käänteisen suunnitteluprosessin. Sen sijaan, että aluksi luotaisiin täydellinen suunnitelma ja sitten etsittäisiin materiaalit sen toteuttamiseen, arkkitehdit voisivat aloittaa suunnittelun kontekstista käsin, tutkimalla saatavilla olevia resursseja.

Tällainen tapa toimia on kuin tilaterapiaa – lähempänä psykologiaa kuin insinööritieteitä. Luonnon tarjoamia aineksia voisi näin lähestyä sekä ympäristötieteilijöiden että evoluutiopsykologien näkökulmasta: materiaalit sitovat hiiltä, mutta samalla suojaavat meitä. Tämä tunne stimuloi parasympaattista hermostoa, rauhoittaa kehoa ja tasapainottaa aineenvaihduntaa.

Kestävässä kasvussa on kyse uuden kulttuurin kehittämisestä luonnon hyväksikäytön sijaan. Tällöin syntyvä arkkitehtuuri on yhtä lailla uusiutuvaa ja inhimillistä. ↙

Vuonna 2019 Oslon arkkitehtuuritriennaaliin *Enough: The Architecture of Degrowth* kuraattorina toimii monialainen arkkitehtuuri- ja insinööritoimisto Interrobang. Tiimissä ovat mukana brittiläisen arkkitehti, insinööri ja kirjoittaja Maria Smith, kanadalainen arkkitehti ja kouluttaja Matthew Dalziel, brittiläinen kriitikko Phineas Harper ja norjalainen kaupunkitutkija ja taiteilija Cecilie Sachs Olsen. Triennaali on avoinna 26.9.–24.11.2019

Column

Enough of Too Little for Too Many – Time for Enough for All!

Maria Smith

In this era of climate emergency, biodiversity collapse, and social inequality, every industry, art form, and endeavour must question its practice. Buildings and construction are some of the worst offenders, together accounting for 39% of energy-related CO₂ emissions. Concrete – by itself – is estimated to contribute up to 8% of the emissions. The practice of architecture must respond.

Degrowth is a movement that seeks a shift away from a society that incentivises the extraction of the

earth's natural resources and rewards the exploitation of animals and other people, to a society that incentivises the cultivation of a planet able to sustain life and reward care. To achieve this, we have the unprecedented opportunity to relinquish the unconditional pursuit of GDP growth.

Since the 1930s, gross domestic product (GDP) has been the main tool for measuring a country's economy and even come to signify the welfare of its people. However, GDP is a crude indicator of social health but also the harm excessive economic growth causes. With increasing GDP comes increasing energy consumption, extraction of natural resources, and carbon dioxide emissions, all leading us toward environmental catastrophe. Its supporters argue that growth is good for us, yet in fact, swelling GDP above a relatively modest level does little to improve life expectancy, social progress, life satisfaction, happiness or equality.

The Oslo Architecture Triennale 2019 explores the architecture of degrowth, an economy of shared plenty in which human and ecological flourishing matter most. With over one hundred contributors from all over the world, the Triennale includes an enormous range of ideas from immersive theatre productions to science fiction written by architects. One theme shared by several contributors is the idea of a reverse design process. Rather than starting with an idealised design and then sourcing the materials to realise it, architects could start with the context and then conceive a design by reconfiguring available resources.

This type of practice might be characterised as a kind of spatial therapy, more akin to psychology than engineering. Perhaps this practice might recognise the benefits of natural materials both as understood by environmentalists in terms of embodied carbon; and also as

understood by evolutionary psychologists as that which has protected us and so stimulates the parasympathetic nervous system bringing the body to rest and balancing metabolic processes.

Degrowth is a movement about cultivating culture rather than dominating nature. The architecture of this economic system will similarly be regenerative and humane. ↵

The Oslo Architecture Triennale 2019 *Enough: The Architecture of Degrowth* (26 September – 24 November 2019) is curated by transdisciplinary architecture and engineering practice Interrobang. The team comprises British architect, engineer and writer Maria Smith; Canadian architect and educator Matthew Dalziel; British critic Phineas Harper; and Norwegian urban researcher and artist Cecilie Sachs Olsen.